

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 ft — kr.
Félévre . . . . . 5 . . . . .
Negyedévre . . . . . 2 . . . . . 50 . . . . .
Egy hónapra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hónapban petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többhónori hirdetések alkuszint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 50 kr.

Hazaárulók.

(S B) Molnár János néppárti vezérkolompós ismét magára vonta a figyelmet perfid nemzetellenes, megvetésre méltó fondorkodásával. Kiállította magáról is, de diszes pártjáról is a bizonyítványt, melynek minden sora erkölcstelen politikai üzérkedésről, kereken szólva hazaárulásról beszél.

Még pár héttel ezelőtt halgatott a jeles férfiú, drukkol, mint a gimnázista a vizsga előtt, gondolván, hogy a képviselőség révén ki tudja szorítani az esztergomi kanonokságot. De iker megtudta, hogy a kanonoki székbe Kohl Medard, a hazafias benedekrendi pap fog ülni, tájékozó dühvel, vérlázító jezsuita fondorkodással kezdte meg újra bűnös üzemeit.

Tudvalevő dolog, hogy a néppárt már régen készül a jövő képviselőválasztásra. Hetenkint tart az ország különböző részén kortes gyűléseket, s a mi jözan népünket különféle maszlaggal igyekezik elkábítani. A mandátum szerzés azonban kissé nehezen megy, úgy hogy komolyan kell olyan eszközökről gondoskodni, mely biztosítja a sikert, biztosítja néppárti kerületet.

Eszközökben válogatni Molnár János szerint badarság volna. A cél szentesíti az eszközt, legyen akár milyen piszkos, megvetésre méltó.

Minden lelki furdalás nélkül utazott hát a néppárti kolompós Szathmarme-

gyébe, hogy ottan az oláh papokat felalarmiroza, s megteremtse a nemzetiségi jellegű néppártot admajorem dei glóriam!

Lukácsiu testvérével szövetekezett! Ezzel a tizenhárompróbás agitátorral egyezett meg a szatmármegyei néppárt megteremtése céljából, kijelentvén, hogy ezt csak azért teszi, mert tudja hogy a román nemzetiségnek jogaiért a magyar parlamentben elvégre nyitlan kell már küzdeni.

Ha ez a tény nem hazaárulás, akkor Haynau sem volt hiéna vérszomjas szörnyeteg.

Az oláhok ez ideig passzivitásban voltak. Eszébe sem jutott egynek sem üszköt dobni a békés viszonyok megbolygatására. És ez az apát ur most közéjük megy, felbujtogatja reánk uszítja őket, a vihar, a pusztulás magvait hinti el, csak azért, hogy ő és pártja számban erőben gyarapodjék, természetesen a nemzet kárára.

Hogy mi lesz a következménye az oláh néppárt megalakulásának, azt ma még nem lehet kiszámítani, de hogy rombolni, áldatlan viszonyokat fog teremteni, az bizonyos.

Persze Molnár urnak nem elég a nemzetiségek akna munkája. A külföldi lapok sugalmazott cikkei nem kergetik arczába a vért. Hiszen ő első sorban a reakció sötét lovagja, papi talárba bujt farkas, és csak legvégül magyar ember. Majd ha a romokon el fog merengeni, s

visszatekint hitvány politikájára, talán belogja látni, hogy mégis csak nagy bűnös ő, s valóban megérdemli, hogy jóérezsü ember elforduljon tőle.

Vajon így gondolkodik e Széll Kálmán is, a kinek dicső miniszterelnöksége alatt történnék meg mindezek.

Debreczen, június 16.

Összeférhetlenségi bejelentésből — bűnvádi följelentés. Valaki Kikaker Boldizsár kolozsvári kávéház tulajdonos nevével visszaélve, több erdélyi képviselő elen összeférhetlenségi bejelentést tett. Kikaker még tegnapelőtt sürgönyileg, tegnap pedig egy kir. közjegyzővel hiteltelt levélben jeleenti ki a Ház elnöke előtt, hogy ő semmiféle összeférhetlenségi bejelentést nem tett és kéri az elnököt, hogy a nevében tett bejelentést a bűnvádi eljárás megtételére engedje át neki. A Ház elnöke ennek következtében átiratilag értesítette az összeférhetlenségi bizottság elnökét a bejelentések tárgyalatlanságáról és egyben felkérte az irományok visszaküldésére, hogy azok Kikaker Boldizsárnak esetleg rendelkezésére bocsáttassanak.

Az osztrák helyzet. Tegnap délután 2 órakor a baloldali klub-elnökök konferenciát tartottak, a melyre a nemet pártok bizalmi férfiai is részt vettek. A tanácskozás a nyelvkérdés megoldása körül mozgott. Ugyancsak tegnap tanácskozott Prágában az ifju csehek végrehajtó bizottsága is, melyen Kaizl volt pénzügyminiszter és Rezek dr. cseh tarca nélküli miniszter is részt vett. E konferencián az egész politikai helyzet felett fognak tanácskozni.

A kormánykörökből kiszivárgott hírek

A demokráciáról.

A „Debreczen” eredeti tárcaja.

— Csevegés. —

Írta s a debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének 1900. márczius 15-iki ünnepélyén felolvasta Benedek János.

Márczius 15-ének, a szabadság hajnalhasadásának emléknapját üljük. Az emlékezet és hazafias lelkesedés szárnyain visszaröppen lelkünk a ragyogó multba és élénk tárul a megható, fölemelő kép: a márcziusi ifjuság békés forradalma. Ott látjuk az Athenaeum egyik ablakában Petőfi dailias alakját, kipirult arczával, felséges homlokán a szabadság napsugarának fényes ragyogásával, kezében az ifju sajtószabadság első szülöttével, a »Talpra magyar» kefelevonásával: a mint szavalja a nemzeti dalt az egyetemi ifjuság s a pesti polgárság előtt s azok minden versszak után visszahaag gyanánt döngik:

»Esküszünk,
Rabok tovább nem leszünk!»

Ott látjuk Jókait, Irányit, Vasváry Pált s a forrongó ifjuság többi lelkes vezéreit. Látjuk őket a lelkesült tömeg élén felvonulni Budavárába, a honnan kiszabadítják a szocial demokrata eszmék egyszerű, de lelkes

bajnokát, a jó öreg Tancsicsot, ki régóta fogva van, »mert nemzetének javára czélozott munkáiban.«

S látjuk, mint áztatja a márcziusi langyos eső őket, mintha a szabadság tavaszának első palántáit akarná megtermékenyíteni. Mit törődnek ők esővel, záporral, kik a hazáért s ennek szabadságáért kész örömmel s boldogan fogadnák az önfeláldozó balált. Oh szép, tündérien szép volt ez a nap: szebb, mint az első szerelem mézes napjai; ez a nap a szerelemnél ezerszer drágább és boldogítóbb szabadság ébredő hajnala volt; egy pár pillanatnyi fény a menyország üdvösségéből, melynek színt és ragyogást az emberi éget boldogító eszmék e szentháromsága kölcsönzött:

»Egyenlőség, testvériség, szabadság.«

A nemzeti erő és akarat megnyilatkozásának ezt a soha el nem halványuló fényességű napját méltán tartja ama nagy idők egyedül méltó és alkalmas évforduló ünnepének minden igaz magyar ember. Ápril 11-ike csak az volt már, a mi az i betű felett a pont. Ha van: jó; ha nincs: az se baj. Mi a szabadságunkat magunk akaratából és emberiségéből vittuk ki, s nem az uralkodó vagy uralkodó család kegyének köszönhetjük azt. Hogy a jó öreg V. Ferdinánd szentesítette a magyar állam teljes függetlenségét s a polgári jogegyenlőséget kimondó alaptörvényeket: egy-

felől bölcsezen tette, másfelől nem is tehetett volna másként. Mert a mint tehetett: meoten vissza is szivta. De mivel ez mar magasabb politika: arról ez alkalommal nem akarok bővebben emlékezni. Szébb dolgok illenek mai megemlékezésünk keretébe.

Ama sok hazafias és leghazafiasabb szónoklatok árjának közepette, melyek e nagy napon felhangzanak: legyen szabad nekem t. ünnepelő közönség, a márcziusi eszmék köréből egyet kiválasztanom, egyetlen vonást, az egész képet kiegészítő s annak jellegét adó rajzból s azzal a kérdéssel foglalkoznom: mi is történt s hogyan állunk manapság a márcziusi villanyos levegőben oly elementáris erővel kiragyogott demokráciával?

Mert a 48-iki vívmányoknak ez a szép része maradt érintetlen még az elnyomatás korszakában is és ha semmi egyéb nem történt volna is, csak a jobbágyság felszabadítása s a polgári egyenlőség törvénybe iktatása: akkor is örökké nagy és nevezetes év marad történelmünk évezredeiben az 1848.

Az akkori idők demokratikus közszelleme ma mar a mesék világába tartozik. — Akkor tájban nem volt más czim, mint »polgártárs» és »polgárnő». Az előbbit ma is használják képviselőválasztásoknál, meg ha a zsidó ismerősét ünnepélyesebben akarja megszólítani az ember s nem a köznapi életben használatos »szomszéd» jelzővel; azonkívül vannak

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

szerint, a képviselőházat egyelőre nem fogják feloszlatni.

Szell Kálmán Bécsben. A kupében, hosszú úton, bő-éges ideje jut az embernek arra, hogy elgondolkozzék egy s más dolgon. Ugyan az eszébe jutott-e Szell Kálmán miniszterelnöknek, mikor tegnap Budapestről Bécs felé utazott, hogy elgondolkozzék azon, micsoda szegénytelen és lazaló szerepet játszik ő és vele együtt egész Magyarország, a mikor így elmegy Bécsbe, hogy utasítást kérjen, mitévő is legyen hat a kvóta dolgában és mihez tartsa magát?

A beteg, a felbomlott Ausztriában, a hol a parlament valóságban olyan, mint a téboljodottak háza s hol a feje tetejére van állítva minden józan ész, merő képtelenség a kvótajavaslatot letárgyalni. És jó Szell Kálmán, a helyett, hogy elne törvényadta jogunkkal és megragadna az alkalmat arra, hogy a lehetőség szeparálódjunk Ausztriától, szépen elmegy Bécsbe és alázatosan várja a parancsokat, hogy mit tegyen. Visszavonja-e a kvótajavaslatot, ne vonja-e vissza? A király fog-e dönteni, vagy hogy lesz, mint lesz?

Szánalmas egy szerep, annyi bizonyos. És az eszébe kell, hogy jusson az embernek a számi ikrek szomorú sorsa, a kik közül beteg volt az egyik, és azért aztán el kellett pusztulnia a másiknak is. Ime, Ausztriában teljes a fölfordulás és igazán érthetetlen, miért valja a karát annak Magyarország is, hogy ott a csehek és a németek végképen meg vannak bolondulva? Ha már mérbetetlen veszteségeket szenvedünk a dualisztikus állapot miatt általában, miért fokozza közgazdasági károsodásunkat még az évek óta folyton tartó bizonytalanság is?

Igazán kíváncsiak vagyunk, hogy Szell Kálmán mit végzett az osztrák fővárosban. Azt hisszük, nem sokat. Tárgyal ugyan Körberrel, de valószínű, hogy az maga is nagyon szeretne tudni, mi lesz hat, hogyan alakul a helyzet és hova lyukadnak ki az osztrák bonyodalmak.

Erős meggyőződésünk, hogy holnap, ha Szell Kálmán megint haza érkezik, -emmel sem fogunk többet tudni, mint a mennyt -udunk eddig és ehetünk tovább is főtynos bizonytalanságban, a helyett, hogy leráznánk magunkról a nyűgöt és lépéseket tennünk Magyarország önállóságára.

A főrendiház ülése. A főrendiház ma délelőtt 11 órakor ülést tart. Nádirend: Elnöki előterjesztés az 1899. XV. t.-c. 98. §-a kiterjesztéséről; a községi közigazgatási tanfolyamokról; a pesti elleni védekezés tárgyában 1897. évi március 19-én Velencében kötött nemzetközi egyezményt becikkelyező törvényjavaslat kiegészítéséről; a magyar-román határvonalon felállított határjelek kicserélése folytán felmerülő költségek fedezésére szükséges hitelről; az 1897. évi közösgyi zárszámadásra alapított végleges leszámolás szerinti Magyarország terhére mutakozó tartozás fedezéséről, továbbá az 1898 és 1899. évi közösgyi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegekről, az állatorvosi követségállat államosításáról; a gazdasági munkás cselédsegítő peazteréről szóló törvényjavaslatok; a jegyzőkönyv hitelezése.

A büntető törvénykönyv átjavítása. Az 1878. évi V. tc. a magyar büntető törvény a milyen hatalmas alkotás, ep olyan szigorúnak mutatkozott már kezdetben. Az élet és gyakorlat azóta még kirívóbbakká tette hibáit s most azon tanakodik az igazságügyminiszter, hogy azokat az élet és a kor kivánalmainak megfelelően kireperálja. Legkiünnobb büntető jogszabály bevonásával szaktanácskozás volt e tárgyban c-ütörtökön delután az igazságügyminiszteriumban, melyen magától Plósz Sándor elnököt s részt vettek azon Vörösmurthy Béla és Bernáth Geza államtitkárok, Hammersberg Jenő koronaügyész, Székely Ferencz kuriai bíró, Paizs Andor dr. kuriai tanácselnök, Chnrin Ferencz országgyűlési képviselő, Fayer László dr. és Batogh Jenő egyetemi tanárak, Tornay János kir. táblai bíró, Baumgarten Izidor dr. osztálytanácsos, E. Illes Károly és Friedmann Bernát ügyvédek és Vambery Rusztin dr.

A legelőtőbb szükségnek a büntető és s i r e d s z e r átalakítását jelezték, továbbá a fiatal korú büntetésekre kérdésnek szabályozását s általában a büntetés-kiszágozanak enyhítését. Különösen kivált a felszólalók közül dr. Batogh Jenő, kinek véleményét a miniszter teljesen magáévá tette.

A demokrácia lényege éppen abból áll, hogy minden ember egyenlő a társadalomban s egyik se követelhet magának többséget a másik fölött; s nem elég erre sem szűt s, sem hivatal, sem rang, sem vagyon, sőt meg a szellemi képesség legmagassabbra fejlesztett mértéke sem.

Csak egyet kívánt akkor a haza teljesen egyenjogúvá tenni polgáraitól, a miről a nemzet szózatosa költője már évtizeddel ezelő t zengett:

Minden ember, legyen ember,
És magyar:
A kit e föld hord s egevel
Betakar.

Eltörteltet a nemesség rendi kiváltsága, de megmaradt a nemesség, mint üres cím, mint kitüntetés, s elszorult szívvvel szörelbetjük azt a hajsza, mit a gomtyuk-betegségben s nemesi címekorságban szenvedő emberek beteges ábrándjaik megvalósításáért végre visznek.

Valóban bármily jól eső ér-éssel mutathatunk is hazánk liberalis fejlődésére, melylyel az összes európai államok sorában ezideig szerint az elsők között állott: a d e m o k r á c z i a csak szólam, de való-agban nálunk nem létezik; demokraták vagyunk felfele: de lefele kegyetlenül éreztetjük a mi rangbeli fenség-günket.

Egész sorozata sötétlik előttünk a demokrácia útjában álló óriási akadályoknak; rendek és osztályok, melyek nagyobbak és legnagyobbak; s a hangzatos címek elvesztésében, figyelmes ember legyen, a ki el nem té-

A képviselőház ülése.

A Haz tegnapi ülésének rendes napirendje (néhány zárszámadási és a Haz gazdasági bizottságának jelentése) mindössze tíz percet vett igénybe. Volt azonban az ülésnek egy érdekes motívuma: R o h o n c z y Gedeon sürgős interpellációja a budapesti börzenek a szerb búzával folytatott visszaélési tárgyában. Rohonczy igen énk színekkel festette, hogy a budapesti börzen néhány nagy malom es üzér miként károsítja meg a gazdaközön-séget azzal, hogy Budapesten hetvenezer métermázsza szerb búzának beraktározásával (melyet örlesre nem használnak fel), a buza-arakat deprimálja és az ideit termést elérketeleníti. Rohonczy interpellációjával azt óhajtott elérni, hogy a budapesti börze akként alapításra meg szokványait, hogy csak magyarországi buza legyen szállítható, ha pedig azt a börze késlekednék megenni, a kormány rendeletileg tiltsa be a h a a r i d ő üzletet.

R o h o n c z y interpellációja, de különösen az indokolásában kifejtett érvek, melyekkel beigazolta állításait, nem maradtak hatás nélkül a Hazban.

H e g e d ű s Sándor kereskedelmi miniszter nyomban felelt az interpellációra, azt fejtgetve, hogy a kérdés annyira kombinált és annyi mindenféle tényező közreműködésétől függ, hogy e b e n a z o n n a l i n t é z k e d n i n e m l e h e t.

Ismeretes, hogy az áruüzlet rendezésére a börzen anket van egybehiva, mely hivatva lesz a visszaéléseket meggátolni. Ezért az interpelláció érdeme most nem is folyhat be. Mindenesetre azon lesz, hogy az ország érdekei sérelmet ne szenvedjenek, mártást azonban nem lehet ily kényes ügyet akarmilyen jóhiszemű, de elvgre is csak egyéni benyomások vagy családások hatása miatt elintézni.

R o h o n c z y szonválaszában ismételtén kifejtette, hogy ő állításaiért helyt áll, hogy a bpesti tőzsdén egyes ügyes és nagy-tőkejű üzerek idegen buza szállíthatási jogá révén oly f-gyverrel bírnak, melylyel a természetes arát lenyomhatják.

Az interpelláció tudomásul vételét egy kis hárszabály vita előzte meg, mert Rohonczy az interpellációt a földm. miniszterhez is intézte, ki azonban nem volt jelen. A kérdés tehát az volt, hogy Hegedűs D a r á n y i nevében is felelt-e.

egyetemi és akadémiai polgártársak; a »polgárnők» azonban végképen letűntek a láthatárról, hogy helyet adjanak a tisztelt hölgyek és urnók ő nagyságaiknak.

A társadalmi egyenlőség magasztos elveült diadalt az 1848-iki demokratikus alkotásokban; s ha mégis volt hiánya ezeknek, az bizonyára az a megfelekezés volt, melyet az alkotmány újra feléledésével az 1867. évi XVII tcz. tett jóva a zsidók polgári tekintetben való egyenjogóságának kimondásával; sajnos, hogy a valás receptióját ez a törvény is későbbi feladatul hagyta.

Az 1848-iki demokratikus eszmék hatása alatt valóban egységes volt az egész magyar társadalom, vagy legalább is annak indult; s e tekintetben mintha visszavarázolta volna e szép időket az 1867-iki úde demokratikus lég-áramlat. Mint mikor a rég nem söpört, nem szel- lőztetett, elpókhabósodott, megdubosodott levegőjű szobának ablakait kitarjuk, hogy átjárja a nap-ugras tavaszi szellő: olyan volt társadalmunkra nézve az 1848-iki részben 1867-kezellemi felfrissülés. Sajnos, nem nagyon sokáig tartottak a szép idők; lassanként becsukódak az ablakok, annyira hogy a penész-ő és pokháótól már nem is láthatjuk a demokrácia napjának ragyogását.

1848-ban közelítettük meg legjobban a demokrácia ideálját. Ekkor állott a magyar társadalom legközelebb ahhoz, hogy különbözö tagozatainak ledőltek az élesen elválasztó falai, szétrombolódott a korlátok nagy része, mely ember és ember között különbséget tett s egyik társadalmi osztályt a másiknak alárendelte.

ved s nem vét a törvénynél is szigorubb követelményekkel fellépő társadalmi conventió szabályai ellen.

Előttünk áll az udvar a maga engesztelhetetlenül copfos házi rendszabályaival, a főrendek, a magok kiváltságaikkal; főpapok, az ő biboros palasttal ékes méltóságaikkal; dignitariuskok, főhivatalnokok, belső titkos tanácsosok, cs. es kir. kamarások excellentiás és méltóságos titulusaikkal; képviselők a jogtanul és illetektelenül bitorolt »nagyságos» jelzőikkel; a gentry a maga praepontensájával, előkelő, kevésbé előkelő, és legemegelőkelőbb megkülönböztetésekkel; a firtlik, a magok kapaszkodásával; a pénzarisztokraták a magok öntelt-éggével s utólrhetetlen göggyével. Külön osztályt képez nálunk a katonatiszt kar, mely magas paripáról tekint m ránk, őket kiartó civivil flisterekre s mely előkelőséget annyira köteles megóvni, hogy például tisztjelölteknek s önkéute-eknek tilos a közönséges katonákkal, a legénységgel barátkozni; az u. n. katonai becsületet pedig tisztán saját részere foglalja le, azt tartván hogy, hogy »Mannschaft hat keime Ehre.»

Szóval száz meg száz oka van annak, hogy a mi társadalmunkat mindennek lehet mondani, csak épen demokratikusnak nem. De a mily mértékben nem demokratikus, ep oly mértékben komikus, sőt több annál. A mai napság annyira felburjánzott címek, rangok, méltóságok zagyvaléka csak társadalmi kinövés, de sem törvényből, sem helyes alapon nyugvó jogszokásból nem következik.

Hogy csak egy példára mutassak rá, hivatkozom a fentebb már említett »nagyságos»

A vitás kérdést G a j a r y, R o h o n c y és P i c h l e r hozzászólása után S z é l l i K. indítványára akként intézték el, hogy a Ház Hegedüs válasza felett most döntsön, D a r á n y i pedig majd más alkalommal felelhet az interpellációra.

Erre aztán Rohonczy is kijelentette, hogy ő ez alkalommal tudomásul veszi a keresk. miniszter választát, előre is kijelentve, hogy az első öszi ülésben ismét szóva teszi a kérdést, mely állandó veszedelme az ország jóhiszemű gazdaközönségének.

A Ház többsége erre tudomásul vette Hegedüs választát.

Uj háboru küszöbén.

A helyzet a menyei birodalomban még mindig a legbizonytalanabb. A Havas ügynökségnek pekingi jelentése szerint a császárné a csung-li-jamennek több tagját utasította ugyan, adják tudtára a követségeknek, hogy a kínai császárok az idegen csapatkülönítményeknek Pekingbe való bevonulásaival nem fogják ellentenni, amde aligha van olyan európai kormány, amely az efféle kijelentéseket valami nagyon sokra becsülné. A kínai diplomácia a lehető legravaszabb. Kitént ez a boxerekkel tanúsított álláspontjából, amikor őket a nyilvánosság előtt halálbüntetéssel fenyegette, titkon azonban támogatta.

Pekingben ma kétséglenül az a terv, hogy a hatalmak a további előrenyomulástól visszatartsák. Ha az európai diplomácia nem enged, úgy az idegenek gyűlölete rövidesen annál nagyobb erővel fog kitörni.

A keresztényektől való félelem csak a második helyen áll. A főok az európai inváziótól való félelem, főképp miután Oroszország, Mandzuriában, Nemetszág Santungban, Anglia Közép Kínában, Franciaország pedig Anamban és Del Kínában már megtelepedett. — Persze igen kis területek azok, amelyeket ők megszálltak, dehat Pekingben — es nem is egészen jótalanul — alighanem úgy gondolkoznak, hogy Kelet-ázsia a mongoloké legyen.

Amde a kultúrának is megvanok a maga követelményei. Minden egyes európai hajó mely valamelyik kínai kikötőben vet horgonyt, — minden egyes vasút gyár, amelyet európai alapít, a Nyugot uralkodó kultúrájának egy-egy kőröke — és ez a kultúra vér nélkül győz.

Az most a kérdés, cserben hagyhatja-e Európa az ő kereskedőit, mérnökeket és eltűrheti-e hogy a fanatikus mongolok lemészárolják őket? Az egyszerű és egyszerű válasz az volna erre, hogy nem hagyhatja cserben. ha egyáltalán elképzelhető volna, hogy Európa hatalmai közös akcióra egyesüljenek. Ez most sem frg bekövetkezni. Oroszországnak külön akcióra való hajlandósága máris előterbe nyomul.

Ezt bizonyítja a következő nagyfontosságú szeptérvári jelentés:

Az orosz kormánynak szilárd elhatározása, hogy kínai—mangosuriai vasutépítkezéseinek védelmére nagyobb csapatokat és tűzérőket rendel Mandzuriába, ha a kínai kormány hamarosan urává nem lesz a főkezesnek. Sok mandarin és tartományi kormányzó a boxerekkel tart és a kormány nem tavoltja el őket. A helyzet tehát mindinkább kiélesedni látszik, és a hatalmaknak erős, egyöntetű nyomást kell gyakorolniok a csungli-jamenre, hogy kétséges viselkedésnek vége vettesek, a kormány pedig erélyes eljárásra szorítsa-ék. A Timesnek az a felhívása hogy Oroszország Angliával való szíves szövetségben igyekezik a kínai zavarokat megszüntetni: nem nagy rokonszenvre talál. Szt. Pétervárot esetleg hajlandók az összes hatalmaknak szolidaritás akciójára, Angliával azonban sem osztozkodni, sem annak külön érdeket biztosítani nem akarnak. Mindent egybevetve, az az álláspont, hogy Oroszországnak teljes joga van mandzuriai vállalatának minden módon való megvédésére.

Legujabb táviratok a következők:

London, jun. 15.

A Dalziel-ügynökség jelenti Shanghaiból: A Peking előtt elszánczott kínai hadsereg 30,000 emberből áll és sok ágyúval van felszerelve. A csapatokat Tungfusiang és Sungcsiang vezeti. Az orosz, amerikai és japán követek futarokat küldtek Tiensinbe, sürgősen kérve minden nemzetet 2—2 ezer katonát. A követések helyzete Pekingben a lehető legválságosabb.

London, jun. 15.

Ma reggel 9 óráig nem nyert beigazolást az a hír, mely a követek meggyilkolására vonatkozik. Peking a külvilágtól teljesen el van vágva. Az a körülmény, hogy a vegyes

európai hadtestek Seymur tengernagy vezénylete alatt Peking felé vonulnak és hátban vágják el az összeköttetéseket, arra enged következtetni, hogy a helyzet komoly aggodalomra ad okot.

Iskola.

* Szóbeli érettségi a helybeli állami főreáliskolában. A helybeli állami főreáliskolában június 12 és 13-án tartották meg a szóbeli érettségit, amely igen jó eredménnyel végződött.

Ezen eredmény annál öröndetesebb, mert ezen évben volt először, kiküldve kormánybiztos az érettségre amióta a községi reáliskola állami főreáliskolává alakult at.

A kormánybiztos M a r k i S a n d o r dr. kolozsvári egyetemi tanár volt, ki örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a tanárikarnak szívből gratuláljon, azon eredményért, mely őt nagyon kellemesen meglepte.

Az érettségi következők tették le; C-angery Menyhért jelesen; Neumann Vilmos, Kein Simon, Lukács József, Mezei Izidor, Riesz Imre és Simonovics Lajos jól; Fischer Nandor, Grossmann Sandor, Schwarz Dező és Szabó Kornél egyszerűen; két tanuló egyegy tárgyból, szeptemberben javítót tehet. — Este a helybeli állami főreáliskola igazgatója, Narki Sándor dr. kolozsvári tanár, kormánybiztos tiszteletére lakásán vacsorát adott, melynek fényét emelte az is, hogy abban Géressi Kálmán főigazgató, a főreáliskola tanárcsarnak kivül, még városunk polgármestere Simonfy Imre is részt vett.

* A debreczeni állami főreáliskolában az 1899—1900. iskolai évet záró nyilvános vizsgálatok a következő sorrendben voltak megtartva: Június hó 18-án hét óra: I. A) osztály. Szamtán: vizsg. tanár: Tvergyák (vizsg. enök: Nadasdi) földrajz: (Tvergyák) II. A) osztály. Magyar és németnyelv: Kardos (Beczner). II. B) osztály. Magyar és német nyelv: Lux (Zimmermann). IV. osztály. Földrajz: Fazekas (Kovaliczky).

ezimre, melylyel az országgyűlési képviselőket illetik s melyhez ma már azok igényt is tartanak. Honnan a pokolból ragadt rájuk ez a cím? Hiszen ha a képviselőket a régi követek utódainak tekintjük is és régi jogon adunk nekik nekik titulust: akkor sem illehetné meg őket más címzés, mint a régi tekintetes karok és rendeké volt. i. a. tekintetes cím. A rendi a kormány azonban megszünt az évezredes intézmény romjain a népképviselői rendszert építette föl a haladás szelme, a mai képviselők nem »követek« többé, hanem a törvényhozásnak a népakarat kifejezői gyanánt választott tagjai s ebből minőségükből kifolyólag sem rang sem méltóság nem illeti őket. Ők egyszerűen képviselők, tisztelt urak! a mint a trónbeszéd őket megszólítja. Gyűlésük »tisztelt ház!«, maga a képviselő sem lehet tehát több, mint »tisztelt képviselő ur.«

Ha már okvetlen címet kellene viselniük tekintettel arra, hogy az országgyűlés, mint a törvényhozás egyik faktora: souverain terület, melynek hatalma és rangja egyenlő a törvényalkotás másik faktorával, a királyéval, ennek pedig felséges cím dukál; ebből következtetve, a képviselőknek is »felséges« cím járna igazság szerint. Tekintettel azonban arra, hogy ők n e p képviselők s a népfelség sokkal hatalmasabb, semhogy cifra címzésekre szorúlva: ebből folyik, hogy a képviselők semmiféle más címet és rangot nem igényelhetnek, mint a mi polgári foglalkozásuk és statusuk szerint őket meilleti.

A képviselők »nagyságos« címzése különben egy arra teljesen illetéktelen faktor t.

i. a. hpmesterei hivatal találmánya, mely a képviselőket a hivataiokai kar VI. rangosztályába sorozta s ebből folyólag »nagyságos« címmel küldi részükre az udvari nyalkodásokra szóló meghívót. — Ez a címzés mindenestre vastag tudatlanság következménye, mert merőben ellenkezik a törvényhozó népképviselő közjogi állása tekintelyével, mely felül áll a nagyságos és méltóságos titulusok együgyű sületlenségein, feres szócafrangjain.

Ha a mai társadalomban szettekitünk: óriási chaosz tolu szemünk elé, a címek és rangok gomolygó chaosza, melyen valóban rendkívül bajos a legélesebb szemmel is keresztül tekinteni. A címzések labirintjában csak két nagy hatalom tudna bennünket eligazítani: az udvarmesterei hivatal lehtői, meg a pinczerek. Amazok szerint a »barónál kezdődik az ember, emezek szerint hatalmas borraivalónál a »nagyságos ur.« Szükségesnek tartom azonban e tréfnál megjegyezni, hogy távolról sincs szándékomban ezzel kisebbíteni vagy pláne sértéssel illetni az én nagyrabecsült pinczér barátaimat.

Mert a legkisebb titulus manapság, a mire egy ur szamot tarthat: a nagyságos ur. Azért mondta a minapában a főváros egyik utca sarkán működő cipő-tisztogató fiu egyik kundschafjának, ki lyukas cipőjét tisztítottatta, miközben 20 filléres borraivalót adott a gyerekeknek:

— Nagyságos ur, kisubiczkoljam a hüvelyk-ujját is?

Tompa Mihály pedig, az emberi és honfibanat borongó költője máró sarcasmussal sohajt fel:

»Mondják, kisebbedünk, fogyunk. Igaz e? — nem. Sőt mind »nagyságosak« levünk nagy hirtelen.«

Mennyi, de mennyi visszasságot terem fogalmakban és dolgok megítélésében ez az urhatomság.

Émlékezzünk csak vissza arra a nemrégiben történt esetre, mikor egyik vidéki vasuti állomásnál egy közös ismerős bemutatott egymásnak két tisztességes embert. — Az egyik, az idősebbik: kezét nyújtotta a bemutatott fiatalabbnak, mit az nem fogadott el.

Természetesen lovagias folytatása lón a doognak, s ennek folyamán a megalakult jury kimondta, hogy »nincs helye elégtétellekérésnek, mert ama bizonyos fiatalabb urnak joga volt a nyújtott kézadást el nem fogadni; mivelhogy a k e v é s b é l ő k e l ő egyén köteles a bemutatásnál bevarni, hogy az előkelőbb nyujtsa neki előbb a kezét.«

Történt pedig ez a demokratikus eszmék hajnalhasadása felszázados évfordulójának esztendejében s a jury egyik tagja a szélső magyar partok egyik vezére volt, kit most is sürün emlegetnek előkelő modorban végzett egyéb tuldemokratikus üzérkedései miatt.

Lesz-e ennek vége valaha? A napokban radikális demokrata párt alakult hazánk fővárosában: kívánok nekik sikert minden jó törekvésükben, de radikális eredményt nem igen várok működésüktől. A dolog legalább nem úgy indult.

Nem partok, nem forradalmak tisztíják meg e tekintetben e társadalmi élet levegőjét, hanem megtisztítja az e m b e r i s é g f e j l ő d é s e, h a l a d á s a, a mikor

Rajzoló geometria: Kovaliczky (Pálffy). Junius hó 19-én kedden: III. osztály. Magyar és német nyelv: Horvay (Kardos). V. osztály. Magyar nyelv; Pogány (Zimmermann); német nyelv: Zimmermann (Pogány); Történelem: Pogány (Zimmermann). VII. Természetrájk; Harmath (Jaszencsák); Mennyiségtan természettan: Jaszencsák (Domokos). Junius hó 20-án szerdán: I. A. osztály. Magyar és német nyelv: Zimmermann (Lux). II. A. osztály Számítan és rajzoló geometria: Tvergyák (Pálffy) II. B. osztály. Rajzoló geometria: Kovaliczky (Nadasdi); Természetrájk: Harmath (Kovaliczky). VI. Magyar nyelv: Beczner (Laczkó); francia nyelv: Laczkó (Beczner); Természetrájk: Harmath (Laczkó). Junius hó 21-én csütörtökön: I. B. osztály. Rajzoló geometria, Pálffy (Tvergyák); Természetrájk: Harmath (Pálffy). III. osztály. Történelem: Kardos (Horvay); Francia nyelv: Horvay (Kardos). Rajzoló geometria: Kovaliczky (Horvay). IV. osztály. Mennyiségtan, Domokos (Beczner). Magyar és német nyelv: Beczner (Domokos). Junius hó 22-én pénteken: II. A. osztály. Földrajz: Pogány (Harmath); Természetrájk: Harmath (Pogány). II. B. osztály. Számítan, Tvergyák (Lux). Földrajz: Pogány (Lux). IV. osztály. Vegytan, Nadasdi (Beczner); Francia nyelv: Laczkó (Nadasdi). VI. osztály. Mennyiségtan, Domokos (Kovaliczky); Ábrázoló geometria: Kovaliczky (Domokos). Junius hó 23-án szombaton: I. B. osztály. Számítan, Domokos (Lux). Földrajz: Mux (Domokos). III. osztály. Mennyiségtan és természettan, Nadasdi (Jaszencsák). VII. osztály. Magyar nyelv: Kardos (Kovaliczky); Ábrázoló geometria, Kovaliczky (Kardos). Junius hó 25-én hétfőn: I. A. osztály. Természetrájk: Nadasdy (Pálffy); Rajzoló geometria, V. osztály. Mennyiségtan, Domokos (Jaszencsák); Természetrájk: Harmath (Laczkó); Francia nyelv: Laczkó (Harmath); VII. osztály. Német nyelv: Laczkó (Kardos); Francia nyelv: Horvay (Kardos); Történelem: Pogány (Fazekas). Junius hó 26-án kedden: I. B. osztály. Magyar és német nyelv: Beczner (Horvay). V. osztály. Ábrázoló geometria: Kovaliczky (Pálffy); Vegytan: Nadasdi (Kovaliczky). VI. osztály. Német nyelv: Lux (Laczkó); Történelem: Fazekas (Laczkó); Vegytan: Nadasdi (Lux). Junius 16-án magántanulók szóbeli v. III. Rendkívüli tárgyak. A latin nyelvből: jun. 15-en d. u. 3 óratól kezdve. Tanárok Beczner F. és Kardos A. Az egészségtanból: jun. hó 21-en d. u. 2 órakor. Tanár dr. Varga Emil.

A gyorsírásból jun. 18-án d. u. 2 ó. Tanár Horvay R. — Rajz kiállítás a mértani és szabadkezi rajzteremben jun. 24, 25, 26. d. e. 9-12. Az évzáró ünnepély, az évi bizonyítványok és jutalmak kiosztása pedig junius hó 29-én délelőtt 10 órakor lesz. Az érettségi vizsgálatok délelőtt és délután, a többi vizsgálatok csak délelőtt tartanak. E vizsgálatokra; melyek naponként reggel 8 órakor kezdődnek, valamint az évzáró ünnepélyre is, a m. t. szülőket és a tanógy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk. A magánvizsgálatot tenni szándékozók kötelesek az életkor igazolására az anyakönyvi kivonatot és az előző osztályokból kapott iskolai bizonyítványt továbbá az egész tandíj kiegyenlítésére 57 korona 70 fillért már a vizsgálat megkezdése előtt az igazgatóságnál beadni, illetve lefizetni. — Debreczen, 1900 évi május hóban. Az állami főreiskola igazgatósága. Figyelmeztetés. A jövő 1900—1901. iskolai évről a tanulók előleges felvétele a folyó iskolai év bezárásán junius hó 29, 30 és július hó 1. és 2-ik napján fog eszközölni. Ezen előzetes felvételt alkalmával 9 korona 70 fillér beíratási díjat kell fizetni és a tanuló legutolsó évi iskolai bizonyítványát és az anyakönyvi kivonatot beadni.

Zéróünnepély a Dócziban. A debreczeni ev. ref. egyház felsőbb s ezzel kapcsolatos elemi leányiskolája és tanítóképezdéje az 1899—1900 iskolai évet záró ünnepet tart junius hó 17-én, vasárnap délután 4 1/2 órakor az iskola nagytermében.

MŰSOR:

1. Mendelssohn. Üdvözlét. Zongora-kísérettel mellett énekl. az Énekkar.
2. Laura és Juliska. Vigjáték két felvonásban. Irta Forgó bácsi.

Személyek:

Halmainé	Adler Veronka IV.
Laura, unokahuga	Sik Iona III.
Bokrosné, házevezető	Konrad Irén VI.
Korjásné	Lautsek Márta V.
Juliska	Polkár Anna III.
Annuska	Erdős Juliska I

osztályú növendékek.

3. Weber C. M. Marcia maestoso. Zongoran 4 kézzel előadják: Kálmán Margit és Pooch Margit IV. o. növ.

4. Részletek Schiller «Tell Vilmos»-ából. Előadják Ábrahám Alice és Teleki Janka V. o. növ.

5. Wagner «Hiv karok», Lohengrinből Előadja az Énekkar.

6. Tompa Mihály Az öreg szolga. Szavalja Dóczy Irén IV. o. n.

7. Mme Desbordes Valmore «Le petit Nenteur». Előadják: Weszter Malvin és Szathmáry Erzsébet VI. o. n.

8. Nepdalegyveleg. Előadja az Énekkar.

9. Ábranyi Emil «Kossuth sirja». Szavalja Lakatos Gizella V. o. növ.

10. Gaál F. IV. Magyar rapszodia. Zongoran előadja Bugyi Irma képezdei III. oszt. növendék.

11. Csiky Gergely «A nagymama» cz. vigjátékának I. felvonásából a IV. jelenet.

Személyek:

Szeraphine kisasszony	Osváth Eszter.
Máriha	Budaházy Gizella.
Flóra	Szűcs Anna.
Katicza	Bugyi Irma.
Janka	Herskovitz Olga.
Margit	Juhász Adél.
Vilma	Vozáry Iona.
Berta	Rácz Erzsébet

III. oszt. képezdei növendékek.

12. M. rthy «Szabadság induló» Előadja az Énekkar.

* **Évzáró vizsgálat.** Az Abeles-fele nyilvános polgári és elemi leányiskolában az évzáró vizsgálatok f. hó 17, 18 és 19-én tartanak meg, mikorra is a t. szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

H I R E K.

Juniusi dalok.

I.

Hogy itt a nyár, de szinkör nincs,
Az élet oly borongó méla,
Hiába-zeng, hogy felderítsen
Langyos éjjel bus filoméla, —
Az élet oly borongó méla . . .

Mert szép a nyár, ha úgy tekintjük,
Hogy ekkor zeng a filoméla,
Ám bus dalát hamar leintjük,
Ha szubrett nincs, miért is él a' ?
Az élet oly borongó méla . . .

II.

Kinek ilyenkor pénze van,
Az pompás gyorsvonatra ül,
Nyaral, fürdőzik és üdül.
Kinek ilyenkor pénze nincs,
A Margit fürdőben csücsül . . .

Kihal a város rövidest,
Ki itt marad, ki elrepül,
Ám félek később kiderül:
Majdnem mindeki itt marad
A nagyerdő benépesül . . .

III.

Fürdő levelet, ifju költő,
Oh mondja mért is küld nekünk ?
Fürdő levelet, ifju költő,
Mi viszont ugy sem küldhetünk.
Fürdő levelet, ifju költő,
Közölni ma már nem lehet;
— Borzasztó bár, amit most mondunk —
De irjon inkább — verseket! . . .

Dyb.

* **Istentiszteletek.** Nagytemplomban: Dicsőfi József. Kistemplomban: Békely Lajos. Kossuth-utcai templomban: K. Tóth Kálmán. Ispótlly templomban: Mitrovics Gyula. Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

* **Wolaffka és a pápai zászló.** Hogy mennyire igaz és helyes volt multkori felszólalásunk Wolatka püspök ural szemben a pápai zászló miatt, azt legkeltatásabbul illusztrálja a fővárosi lapoknak, különösen a szókimondó „Magyar Szónak, állás foglalása ez ügyben. Elítéli Wolatka püspök urat kihívó cselekedete, s a magyar állameszme szándékos megsértése miatt. Mert hiába nyilatkozik ő diplomatikus levelekben, a tényt, törvénysértést fedezni nem lehet.

Csak azon csodálkozunk, hogy a püspök ur az általa annyira hangsúlyozott tapintatot absolute nem veszi figyelembe. Ha egy kis tapintata lenne ugy a katolikusok urnapján nem tűzette volna ki ujra a pápai jelvényt, egy letűnt szomorú kor szomorú emlékeztető jelét. Megbotránkozással látta ezt a város közönsége, különösen azok, — a kik lapunk álláspontját feltétlen osztják.

Kérjük a püspök urat még egyszer, távolítsa el végleg azt a jelvényt, amely

tul tudja magát tenni a lényegtelen cizfraságokon, üres czimeken.

Mily egyszerűen tudnánk segíteni a dolgon, ha például a holnapi naptól kezdve csak történelmi emlékeknek tekintenék a kegyelmes, méltóságos, nagyságos stb. czimeket.

Hát annak a hatalmas bírói teüületnek, a Curianak csökkentené-e a tekintélyét s hatalmát, ha nem ír ná n k és czimeznék többé »nagyméltó-águ-«-nak, hanem csak egyszerűen »Tisztelt Curia«-nak. S egy miniszter hatásköre s befolyása kevesbednék, ha »excellentiás« vagy »kegyelmes« ur helyét egyszerűen csak »miniszter ur« lenne a neve és megszólítása.

S áltaiában az egész társadalomnak nem üdvös reformja volna-e, ha minden ember »Uram« s minden nő »asszonyom«, vagy »kis-asszonyom« lenne, a mostani conventionalis »nagy«-gos uram és asszonyom« helyett.

Oh bizonyára csak üdvös volna ez társadalmunkra s hazánkra nézve, melynek, Isten megáldotta földjén különben sem sok értelme van a megkülönböztetéseknek.

Magyarországon minden ember nemesnek születik; s kétszeresen áldhatja a gondviselést, hogy nemcsak »ember«-nek, hanem »magyar ember«-nek teremtette.

Ne a czimek, a rangok hajbuzásában igyekezzünk egymást ulszárnyalni, hanem ember- és honfiai kötelesegeink betöltésében s ennek a sokat szenvedett közös édes anyának: a mi imádott magyar hazánknak hűséges és odaadó szeretetében!

nyílt kihívás Debreczen kálvinistáival szemben, s elégedjek meg azzal, hogy noha most szent évük van a magyar katolikusoknak, ebbeli örömeiket a magyar nemzeti lobogó tüntesse ki.

* Háziezredünk nagygyakorlata. A 39-ik gyalogezred, a mi házi ezredünk augusztus hónapban tartja meg a nagyváradi 37-ik gyalogezreddel együtt a nyári nagymanővert. A nagymanőver színhelye a biharmegyei Szombatság, Rogoz lesz. Itt fog csatározni a két ezred, melynek nagygyakorlatán lovas Schwitzer altábornagy is jelen lesz. A próba háboruskodás után a mi ezredünk vonatra ül, s Lugosra megy a hol a temesvári hadtest gyakorlata fog megtartatni.

* Távozó magántisztviselő. Barát Lajost az Adria bizt. társ. debreczeni vezérügynökségének vezető titkáráz az a kiutáltetés érte, hogy ugyanezen társulat a temesvári vezérügynökség élére állította; ezzel az örvendetes elölépéssel együtt azonban együtt jár az a sajnos kötelesség is, hogy itt kell hagynia Debreczent, a hol a széles körben kedvelt, rokonszenves vezértitkár magának kedves otthonát, méltán szerető errái kört s szép társadalmi állást teremtett. Tisztársai s jóbarátainak szerencsekívánatai mellett az az óhajtas fűződik a derék, munkás tisztviselő távozásához, hogy új otthonában érezze magát olyan jól, mint ahogy Debreczenben tisztelték és becsülték.

* Huszárok bucsuja. Hódmezővásárhelyen néhány év óta a Vilmos huszárok egy százada állomásoz. Ezt a századot, noha a hódmezővásárhelyiek többszörösen kérelmet intéztek a hatóságokhoz, most elhelyezték Debreczenbe és június 25-én a huszárok ide jönnek. A tisztikar tegnap bucsuzott el, mint tudósítónk táviratozza. ünnepiesen a közönségtől. Szegedről elhozták a 46. gyalogezred zenekart és a világi és egyházi hatóságok fejeit a parancsnoksággal szemben tanusított figyelmükért és előzékenységükért szerenáddal tisztelték meg. A nép ezrével kísérte a kivonuló századot s a zenekart folytonosan éljenezte és a tisztikart s a huszárokat.

* Menekülés a halálba. Tegnap délelőtt egy fiatal fiu akasztotta fel magát a Vigkedvő Mihály utcán. A fiatal öngyilkost Gergely Lászlónak hívják és tanonc volt Pintér Simon szabó mesterénél. Öngyilkosságának okát Pintér fia: Gusztáv, Szent-Anna utcán üzlettel bíró ékszerész fejtette meg, a ki a takarékos beteti könyvecskéje után járó illetéket mindig Gergely Lászlóval fizettette be a banknál. Mikor a fiu öngyilkosságáról hírt hallott, rosszat sejtve, könyvecskéivel a bankhoz ment hol kisért, hogy Gergely már március hótól kezdve rendszeresen hamisította a könyvet és a pénzt elköltötte. Valószínű, hogy az öngyilkosságot a büntetéstől való féltében követte el. Hulláját felboncolják.

* Gyász. Részvételi közöljük az alábbi gyászbiro: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk, felejthetetlen jó nőm, edes jó anyám, hű gyermek, testvér, meny, nagynéni, sógoronő és áldott emlékü jó rokon néhai PETHŐ MÁRIA Torday Gaborné asszonyinak folyó hó 13-án délelőtt 11 órakor éjletének 21-dik, boldog házasságának 4-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részét folyó hó 15-én délután 3 órakor vételek az ev. ref. egyház szerartása szerint Teleky-

(Bárány) utca 84-ik számú házuktól a kistemplomban tartott gyászszertartás után a Czegléd-úcai temetőbe örök nyugalomra. Debreczen, 1900. június 13. Bánatos férje: Torday Gábor balmazújvárosi ev. ref. tanító és gyermeke: Irénke. Szülei: Polg. Pethő István nejevel Bözörményi Zsuzsánnával; Testvérei: Nagy Samuel; Nagy Julianna férjével Mihályi Istvánnal és gyermeke; Pethő Julianna öz. Pethő Józsefne és gyermekei; Pethő István. Anyósa: öz. polg. Torday Gaborné szül. Kónya Sára; Férjének testvérei: Polg. László János nejevel Bagdác Erzsébettel és gyermekei; Mária férjével Kovács Erencz-czel és gyermekeivel; Julianna férjével Mayer Józseffel és gyermekeivel; Nagynéje: öz. Bodó Samuelne szül. Kozma Julianna; valamint közeli és távoli rokonok nevében is. — Áldott legyen emlékezte!

A temetés tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett. A halott felett a kistemplomban K. Tóth Kálmán mondott megható gyászbeszédet a sírnál pedig Illy és Eudre b. újvárosi ev. ref. lelkes bucsuztatta el hozzátartozóitól az elhunyt fiatal nőt. A ravatalra a következő koszorukat helyezték:

1. Felejthetetlen nőnek és jó anyának. (Bánatos férje és kis leánya.) 2. Felejthetetlen kedves gyermeküknek (A bánatos szülek.) 3. Szeretett jó testvérnek. (Julianna és István.) 4. Szeretett hugának (Samu). 5. Mariskának (Mihályi család.) 6. Kedves sógoronőnek (László János és családja.) 7. A jó komaasztzonynak. (Iyész Eudre és neje.) 8. Szeretete jeleül. (öz. Bodó Samuelné.) 9. A felejthetetlen rokonnak. (Bikfalvy Farkas és neje.) 10. A jó rokonnak (Szabó család.) 11. Szeretett jeleül. (Pethő Gábor és családja.) 12. A jó Mariskának (Bözörményi Kálmán és neje.) 13. Részvete jeleül. (A b. újvárosi ref. magy. Tanító testület.)

* A kisvasut kiépítése A debreczeni gazdasági tanintézetnek a Pallagra való ki-helyezéseivel felmerült a szüksége hogy a Pallagra való közlekedés alkalmasabbá tegyék. A helyivesut igazgatósága nem idegenkedik ettől a tervtől, hogy a kisvasutat a nagyerdei állomástól folytatólag kivezessék a Pallagra s így a közlekedést sokkal kedvezőbbé tegye. Ez a terv különben komoly megoldás előtt áll Holnap a helyivesut és a városi tanács kiküldöttei ebben a kérdésben a megoldás részleteire nézve értekezletre gyűlnek össze.

* Vizsgálat a közkórházban. Tegnap Körner Adolf városi tanácsos vezetése alatt megjelentek a közkórháznál dr. Sarváry Gy. tiszti főorvos, dr. Poper Ajos, Mihálovits István és Varga Károly jegyző, hogy ott vizsgálatot tartsanak. A vizsgálat legszigorubb előírás szerint kiérjedt a kórház teljes vezetésére s a gyógy, boncz termek, kórszobák stb. berendezésére s azok tisztántartására. Azután a pénztárt és irodát rovincsolták meg. Mindenütt a legnagyobb rendet és tisztaságot találtak, úgy hogy a bizottság teljes melegegedésé fejezte ki a látottak és tapasztaltak felett.

* Debreczen és az állandó színészet. Egyik fővárosi lap közli ma a következő színházi hírt.

A nagyobb vidéki városok közül most már háromnak van állandó színészete, a melyek télen-nyáron működnek: Kolozsvárnak, Aradnak és Kassának. E két utóbbinak az idén először és mind a két városban kitűnően bevált a kísérlet; mert a nyári színház estéről-estére megtelik. Nagyon természetes, hogy ez az allan-

dósitás csaknem elengedhetlen fő feltétele a művészi fejlődésnek és így valószínű, hogy a siker most már Szegedet és Debreczent is a jó példa követésére fogja buzdítani. Az erész vidéki színészet rendezésének rég vajudó kérdésének döntő hatása lehet, ha ez az öt város biztos állandó otthonát ad a színművészetnek.

Ezen az alapon a temesvári, nagyváradi, pécsi, kecskeméti, szatmári, miskolci és győri színházakat is figyelembe véve, végre meg lesz oldható a vidéki színi keráletek szervezése.

Igy ír egyik fővárosi lap. Mi pedig debreczeniek azt mondjuk reá, hogy ez a tervezés még álomnak is szép. Messze vagyunk mi attól, hogy állandósítsuk a színészetet. A városi tanács azt mondja, hol e pénz, a nagyközönség pedig a városi tanácsra utal. Szóval várjunk meg vagy ötven évig!

* Szép célra gyűlt fillérek. A Barscsay-féle házban elbe vezetett elemi 6. oszt. növendékei hitbuzguságuktól indítatva a lefolyt iskolai évben folyton gyűjtögettek filléreiket, hogy azzal az isp. templom leégett tornyának kiépítési költségeihez járuljanak. — Összehordtak 9 korona 26 fillért, melyet tanítójuk, Káposztás Imre 2 kor. 24 fill. hozzáadásával 12 koronára egészített ki s ezen összeget mai napon az ev. ref. egyház pénztári hivatalának lefizette.

A 9 kor. 26 fillért adták: Bán Gábor 48 fillért, Bathory Kálmán 20 fill, Borsi Gyula 8 fill, Borsos J. 8 fill, Csaki László 12 fill, Csizsár Lajos 200 fill, Ecse di M. 20 fill, Győry János 24 fill, Kaszás J. 28 fill, Kucsár András, Katona István 4—4 fill, Kozak M. 10 fill, Kozma József 12 fill, Lendvai Ferencz 10 fill, Madar J. 20 fill, a Nagy Sándor 4 fill, b Nagy Sándor 12 fill, cs. Nagy D. 34 fill, Nanási Kálmán 12 fill, Pető J. 2 fill, Sill János 10 fill, Seres Sándor 20 fill, Szekeres József 10 fill, Szakács J. 12 fill, Szatmári J. 2 fill, Szatmári Gábor 10 fill, Azabó M. 40 fill, a Szabó István 14 fill, Tóth K. 40 fill, Tózsér Sándor 20 fill, Vertesi I. 6 fill, Vertesi S. 220 fill, Vegh F. 14 fill, Papp J. 16 fill. Összesen 926 fillér meg 274 fillér — 12,00 kor.

* Dankó Pista daltársulata nagy partolás mellett működik az Angol-királyi kert helyiségében. A nőakirályt és társulatát zajos ovációkkal halmozta el a közönség. Mindenkit megragad az a sok csodás szép nótá, melyet teremőereje csodás zsenialitása alkotott. — A ki még nem hallotta a daltársulat szép előadását, menjen el az Angol Királyi kert helyiségébe, méz két este alkalma lesz élvezni s ünnepelni a nótatejedelmet.

* Ferbli adósság — nem adósság. A Kuria érdekes határozatot hozott a napokban kimondván, hogy aki ferbli játékból származó veszteségét valóval egyenlítette ki, nem köteles kifizetni a valóat. A törvénytörés s a tabla sommas végzéssel kötelezte az adóst, hogy három nap alatt fizesse ki a valóat. Ez nem fizetett, hanem felvitte a Kuria a pórt s a Kuria váltó tanácsa kimondta, hogy ha alperes megesküszik arra, hogy a kereseti váltót amaz összeg feleében adta felperesnek amely összeget az tőle ferblin nyert el, akkor alperesnek nem kell fizetnie. A veztes ldtette az esküt s a nyerő — elveszítte te, a mit nyert.

* Iparosok figyelmébe. A m. kir. honvédelmi Miniszter ur Ö Nagyméltósága megküldvén a kamarának a honvédség részére, az 1901. évi március hó végéig szállítandó bakancsok és könnyű cipők elkészítésének felvállalására vonatkozó pályázati feltételeket úgy a nevezett, valamint a kereskedelemügyi Miniszter ur utasította a kamarát, hogy e

szállításban való részvételre a kisiparosokat hívja fel.

A m. kir. honvédség részére szükséges bakancsokból 12,000 pár és a könnyű cipők-ből 11,000 pár a kisiparosoknak tartatott fenn, a Miniszter ur által közölt és a kamara hivatalában megtekinthető feltételek értelmében, oly kikötés mellett azonban, hogy a szállításban kizárólag adófizető és ipartestületi kötelekben levő kisiparosok és ilvenekből alakult szövetkezetek, avagy iparosok oly közsegéből, hol a törvényben megkivánt szám hiányából ipartestület nem részesülhetett, részesülhetnek.

A bakancsok páronkénti ára 9 korona 70 fillérben, a könnyű cipők ára pedig páronként 8 korona 32 fillérben lett megállapítva: mely lábbelik legkésőbb 1900. évi márczius hó végéig a honvéd-központi ruhátárba Budapestre lesznek beszállítandók: a netalán már 1900 év folyamán történő szállításért esedékes kereseti összegek csak 1901. évi január elején, a jövő évben a kitűzött határidőig bármikor beszállított lábbeliket igényelt keresmények azonban a szállítványra vonatkozó átvételi bizonyítvány számvetéségi érvényesítése után azonnal fognak kifizetelni. Ezen szállításban résztvenni akaró kisiparosok értesítetnek, hogy az általuk közösen aláírt ajánlat, tekintet nélkül az aláírók számára, ivenkint csupán egy koronás bélyeggel látandó el. Ellenben azok az iparosok, kik külön-külön ajánlatokat nyújtanak be, — kötelesek külön külön leróni az egy korona bélyegét. — Az esetben, ha egyes iparosok vagy alkalmi szövetkezetek a részükre juttatott bakancsok és könnyű cipők készítésétől a megrendelés után bármely okból visszalepnék, kötelesek erről a kamaránál határidőre jelentést tenni, hogy az ekkézt rendelkezésre maradó lábbeliknek mások által leendő szállítása iránt intézkedés tételtessek.

A kamara irodájában megtekinthető szerződési feltételekben foglaltak figyelembe vételével kiállítandó és szabályszerű bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok legkésőbb folyó évi június hó 1-ig — ahol ipartestület van, annak útján, különben pedig közvetlenül — az alulírt kamarához nyújthatók be. Debreczen 1900. június 11. A kereskedelmi és iparkamara nevében. Szabó Kálmán elnök. Dr. Kraly Ferenc titkár.

* **Koldusok.** A Rendőri Közlönyben van most néhány egyforma hír. Valamennyi ijmertelen halottakról szól. Egy-egy kis falu arkában összegéberedett, rongyokba burkolt hullát találtak. Ki volt, nem tudják csak sejtik, hogy könyörületből élt, nyomorult koldus. A falu biraja elföldelt fi, jelentést tesz a főszolgabirónak s megindul a hivatalos lapban a körözés. Kik voltak a h o z z a t a r t o z ó i ? K i k i s m e r i k m e g a h o l t t e s t é r ő l f e l v e t t s z e m é l y l e í r a s b ó l ? K i i s m e r i ? M i n d e n k i . K i a h o z z á t a r t o z ó j a ? S e n k i . K o l d u s o k v o l t a k , k ö b o r o g t a k d a r a b k e n y e r e k é r t n y o m o r é k t e s t t e l a v i l á g b a n s m i k o r m a r n e m b i r t á k t o v á b b b e l e d ü l t e k e g y u t s z é l i a r o k b a . É l t ű k b e n n e m v o l t e s e m é n y . É l t e r á j z u k a z , a m i r e n d ő r i k ö z l ö n y b e n v a d „ i s m e r t l e n k o l d u s h o l t t e s t e t a l á t a t o t t é s e l t ö l d e l t e t t . ”

* **A jótékony nőegylet** jun. 17-én d. u. 3 órakor az árvaház üdörmében választmányi gyűlést tart. Tárty: 1. Árvaügyi bizottság megalakítása. 2. Évnyegyedek segélyezések. 3. Folyó ügyek.

* **Ösztöndíj iparosok részére.** A m. kir. keresk. miniszter ur a Pesti Keresk. bank által tett 30 ezer korona alapítványi összeg kamataiból a f. évre esedékes 1350 koronás ösztöndíjra pályázatot hirdet, melynek feltételei következők: Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik a bpesti vagy a kassai állami felső ipariskolát jó sikerrel végezték, mely körülmény iskolai vegbizonyítvánnyal igazolandó. A folyamodványban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása, vagy tovább tanulmányozása végett az illető a tanulmányutát megtenni szándékozik. Felemlítendő folyamodóknak esetleges szakmunkálatai az il-

lető ismeretkörben, nyelvismeretei, valamint a tervezett tanulmányut programja és időtartama, valamint azon körülmény is, hogy folyamodó hany évet töltött szakkbavágó műhelyben vagy gyárban s katonai kötelezettségének eleget tett-e, vagy sem? Végül megemlítendő, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányut befejeztével itthon értékesíteni. Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati iránnyal tanulmányokra hivatkozhatik és ezt igazolni képes, valamint kellő nyelvismerettel is bír, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fog részesíteni. Az ösztöndíjas tanulmányutjának eredményéről a miniszter urhoz annak idején jelentést tenni tartozik. A folyamodványok a ker. miniszter urhoz címezve, a pályázó rendes lakhelyére nevezetű illetékes keresk. és iparkamarához f. é. jul. 20 áig nyújthatók be. — Debreczen, 1900. jun. 13. A keresk. és iparkamara nevében: Szabó Kálmán elnök. Dr. Kraly Ferenc titkár.

* **Afférek a debreczeni pályaudvaron.** Hiteles forrásból vettük a következő soroka. Folyó hó 7-én reggel érkezett Letai vonaton egy idősebb és egy fiatal ur valamin összeküldöbözött.

Ezen nézeteltérés a debreczeni pályaudvaron a vonatokra váró közönség szemelattára és fűlehalattára nyert esatanós befejezést. — Ugyanazon időben, ugyancsak a helybeli pályaudvar II. osztályu entermében Braunstein Ignacz debreczeni kereskedő és annak neje, valamint Brezak Herman miskolczi kereskedő — még teljesen le nem bonyolított adasvevesi ügyletből kifolyólag összevessztek, mely alkalommal Brezak Braunstein feleségét teltileg bántalmazta.

Ezen ügy mint kihágási eset a rendőrségnél tárgyalatik. A lovagiaság szabályai szerint előkészített és a nagyérdőn lefolyandó volt páros viadal a felek kibékülése folytan elmaradt. Ez röviden az eddig nyilvánosságra nem hozott tényállás.

Fajdalom a tarsadalomnak a pletykából előkődő elemei csak a tényről magáról értesülven s a személyekről emmit sem tudván meg azonnal készek voltak az inczidenst kiszínezni és hogy annál érdekfeszítőbbet produkáljanak, az egészét intelligens nők affériként tüntették fel.

Szomorú világot vet társadalmunkra az, hogy köztisztületben álló személyekkel kapcsolatba hozott emez ostromban roszakaratu hírsztelések, habar hiteles nem találtak még is szájról-szájra tovább terjesztettek. Ezzel egyidejűleg örömmel emlíhetjük meg, hogy ezen rossz akaratu hírsztelésekkel szemben városunk tarsadalmának előkelőbb tagjai közzül azok, kiknek e hírsztelések tudomásukra jutott, nem késtek állást foglalni és a mértalanul meghurcolt személyi-egeknek ragaszkodásuk és tiszteltük megfelelő módon kifejezése által teljes elégtételt szolgáltatni.

Küünben a mint értesülünk a két uri családnak tegnap városunk előkelőségei már megadták a pletykával szemben a fényes elégtételt. Tömegesen keresték fel a két uri embert s fejezték ki tiszteltüket s igaz rokonszenvüket. E tény maga megczáfol minden ajsz szájhóskodást és elítélendő pletykát.

* **Debreczen középkori lakóinak temetője.** Debreczen város közepében a sauczárkott asó katonák a nyulási barak háta mögött több csontváza, s ezek mellett régi házi eszközökre találtak. Péter Gabor városi tisztviselő a régi tárgyakból néhányat felküldött a Nemzeti Muzeumhoz. A muzeum igazgatósága tegnap levelben értesített Debreczen város polgármesterét, hogy a Nyulasnál talált sírok, mint azt a felküldött tárgyakból megállapították, azoknak a temetkezési helye lehetett, kik a középkorban birták Debreczent. Az igazgatóság arra kéri a debreczeni polgármestert, hogy gondoskodjék arról, hogy ezek a sírok további rombolástól megmentessenek s hogy a polgármester áldozzon a város vagyonából

pár száz forintot s ásatasson e helyeken, mert ott bizonyára sok becses régiséget lehet találni.

* **A keresk. obstruál** Ha már az ország bázában elültek a viharok, vidéken próbálják fölkelteni, így például Hódmezővásárhelyen az ipartestületben héték óta dühöd a legkeményebb obstruáció. Az egész obstruációnak egy odaváló keresk. a vezére és a pártja egy személyben, a ki valamiert megsértődött ambiciojában és elhatározta, hogy egy magában szét ugraszja az egész választmányt. Tervt politikai következetességgel hajtotta végre. A l i g ü l t ö s s z e a választmány a keresk. ny o m b a n föllállott szóra. — Először vázolta a magyar ipar helyzetet, aztan rövid masfélóra mulva rátért a kínai habarura, de ezzel egy óra alatt végzett és egy meresz fordulattal gyermekkora egyes epizódját kezdte előadni. Közben beesteledett, a választmány korgó gyomorral feszengett szé-én. végre is elhalasztottak a gyűlést másnapra. Mert hát vacsorázni mégis csak kell. Másnap a keresk. ismét folytatta beszédet és megint határozat nélkül oszlottak szét. **V e g r e t e g n a p j ó e l ő r e** megállapodott a választmány, hogy egyszerűen lehetetlennek tezik a keresk. Mert hogy a keresk. nincs vége, az tudvaló do og, de hogy a keresk. nek se legyen, az már mégis sok. Azt eszelték ki, hogy majd az egyik választmányi tag indítványozni fogja a keresk. kizárását a választmányból. Igen ám, csak-hogy nem gondoltak a kereskre. Ugyanis a keresk. most is mindjárt a gyűlés elején beszélni kezdett, úgy hogy nem jutott idő a kirekesztési indítvány megtevésére. És a keresk. azóta még mindig beszél.

* **A bányász halála.** Rézbányáról írják: Dulin János rézbányai fiatal bányász a minap reggel a Körös csekély vizében találtak meg halva. A vizsgálata kiderítette, hogy a halált szerencsétlenség okozta. Dulin János este elvégezte a munkát s hazafelé indult. A szerencsétlen ember évek óta súlyos, nehéz kórban szenved. Épen a Körös meredek partján haladt, mikor rettenetes robama ütölte. Lezuhant a mélysebbe s beleesett a Körös vizébe, ahol megfuladt. A halál esetről a járás főszolgabiraja tett jelentést Biharvármegyé aispánjának.

* **A honvédhuzár laktanya kibővítése.** A debreczeni honvédhuzarok számát új századok Debreczenbe helyezésével szaporítani akarják. De hogy ezt tehessék előbb a laktanya ki kibővíteni. Erre nézve holnap teszik meg a kezdeményező lépést, amikor a katonai vezyes bizottság tárgyalja az ügyet és javaslatot tesz a városi tanácsnak a honvédhuzár laktanya kibővítésére.

* **Czipészek és czizmadiák figyelmébe.** A debreczeni czipész és czizmadia munkások és kisiparosok sazeqvlete vasárnap azaz jun. 17-én délután 3 órakor az egyleti helyiségben (Korona szálló mellékterme) közgyűlést tart. Ez uton is felhivatnak a tagok a pontos megjelenésre. A szaktársak mint vendégek is szívesen fogadtatnak. Beiratkozni ez alkalommal is lehet. Beiratási díj 30 kr. havi járulék 20 kr. Egyszermind a szaktársak figyelmébe ajánljuk egyietünk teljesen díjmentes munka közvetítését. (Ideigl. munkaközvetítő Stempel M. Bathiányi u.) A választmány nevében Széplaky J. elnök, Varfoly Gyula jegyző.

* **Közélelmezés.** Ilyen czímmel egy igen használható lap indult meg Budapestén. A lapra, mely felöleli a közlelmezés minden ágát, különösen felhívjuk a mézszarosok és hentesek, a conserv. csomege, sajt és vadhushereskedők figyelmét, a kiknek minden szakmájukba vágó dológról kimerítően és hasznosan ír és kitűnő utasításokat ad a fenti cikkek kezeléséről és tisztántarásáról. Felhívjuk ráolvasóink figyelmét.

* **Angelotti daltársulata** ma kezdi meg előadásait a «Bika» szálloda ezen célra épített nyári mulatójában. Angelotti az idén is rendkívül válogatott nagy társulattal kezdi meg előadásait. Már az első előadás alkalmával Rachel R o g e r, a párisi foies Bergere tagja: La B e l l e Sophie spanyol táncosnő; az I v a n o v i c s csoport női «krobatai» Booters T h u r á k egyessúlyozók mint külsőlegességek lépnek fel. Az előadás félkilenczkor kezdődik. — Belépő díj egy korona.

* **Díjlövészet.** 1900 évi Jun. 14. tartott lövészeti eredménye a következő: Díja nyertek: Legjobb szegélyessel Szabó Sándor 1 drb 10 koronás aranyat. Legjobb melylövészel Tóth Ferencz 4 koronát. Legjobb körlövészel Baum Miksa 2 koronát.

* **Meghívó** A debreczeni fodrász- és borbély segédek 1900. június hó 17-én, vasárnap a »Margit« fürdő disztermében szegény gyermekek felruházására zartkorú junialis rendeznek, melyre kívül czimzett és b. család-ját tisztelettel meghívja a rendezőség. Személyjegy 1 fnt C-alapjegy 3 személyre 2 fnt Jegyek előre válthatók a rendezőség bizottság tagjainál. Zenész: Kis Bela közkedvelt zenekara. — Kezdeté 8 órakor. E meghívó kivanatra előmutatandó.

* **A »Petőfi dalkör«** zászolóavatási ünnepélye alkalmából a zászolóalap javára a következő adományok érkeztek: »Egyetemes« dal és önképző egylettől 70 kor, Osztrák Magyar Bank 50 kor. Bécsi biztosító társulat, Debr. ipar és kereskedelmi kamara, Augsburgi légszuszár társulat, Csokonai Kör 20—20 kor. Debreczeni Első Takarékpénztár, Közgazdasági bank, Kölcsönös segélyező egyesület, Polgári Kör, Szent László dalegylet, Magyar francia Birt. társulat, Trieszti biztosító intézet, kir. gazd. tanintézet, Debr. izr. hitközség, Iparos ifjak dalegylete, Kegyesrendiek társháza, Ipartelepít. Ipar és kereskedelmi bank, Debreczeni Főisk. Cautus, Debreczeni Dalegylet, Takaré- és hitelintézet, Polgári Takaré- és hit. szövetség, I-só Magyar alt. bizt. társ. A földi takarékpénztár, István gőzmalom, Jogász és tisztviselői kör, Függelenségi kör, Iparos Kör, Kereskedelmi Csarnok 10—10 kor, a katonai biztosító intézet, Csinó és Debreczeni gazd. egylettől 5—5 korona, és a Lovaregylettől 1 drb. cs. a.

Ezenkívül adományoztak:

Kövésdi Bilkei Imre 40 kor, Szabó Mihály hentes, Jancsó Lajos, Komjáthy János, Markus testvérek 20—20 koronát, Tóth Bela gyógyszerész, Sinay Gábor, Pap Ferencz ny. városi főjegyző, Kun Béla, Bessenyei Széll Farkas, Penzes Sándor, Thaly Kálmán, Tóth Kálmán ip. test. elnök, Torday Gábor, Varad. Karoly ip. ista főnök, K. Tóth Sándor, Márk Endre, Kondor Kálmán, özv. Liptay Gaborné, Nedeck Gyézane, Riesz Lipót, Dóczy Imre, Engesser József, Nagy Ferencz kereskedő, Ormódy Lajos, Alföldi Căbor, Kiss Áron püspök, Dobiecký Sándor, Möricz Ferencz, Csiky Lajos, Lestyán Adorján, Reichman Ármán, Csapó Ferencz, Miskolczi Jenő, Géressy Kálmán, özv. Liptay Mikósné, Linka Sándor, Banóczy Alajos, Dezső Lajos, Karolyi Sándor, dr. Sz. Nagy Kálmán, Kiss Albert, Balogh István, Simonffy Imre, B o c z k ó Sámuel, Bodó Samuelné, Riesz Henrik, Biczó Gyula, Báthori József, Nemethy János és Dr. Tüdös János 10—10 koronát. (A további adományok közlése folytatattik.) Fogadják a m. t. egyletek, intézetek és az egyes adományozók a dalkör nevében nyílvánított hálás köszönetemet. Debreczen, 1900 június 15-én. Nagy Ferencz a »Petőfi« dalkör pénztárnoka.

* **Zászolóavatás Hajdu-Szoboszlón.** A hajdu-szoboszlói dalegylet június 24-ki zászolóavatása iránt általános érdeklődés nyilvánul megyszerte. A rendezőség a siker érdekében mindent elkövet, úgy hogy a vidéki hasonlatos ünnepségek sorában méltó helyet fog elfoglalni a szoboszlói dalegylet zászolóavatása. Nagyban fogják emelni az ünnepély jelentőségét az ott megjelenő küldöttek és notabilitások. Debreczenből is számosan ígértek,

valamint a vidék több más városából. A június 24-én vasárnap délután 4 órakor induló gyors vonattal fognak Szoboszlóra Debreczenből kiutazni Gróf Dégenfeld József főispán, Raszó Gyula kir. tanácsos alispán, Dr. Czeglédy Mihály varmegyei főügyész stb., továbbá a Tiszavideki Dalosszövetség és a Debreczeni Dalegylet küldöttei.

* **A h. bősörményi »Tennis«** társaság a városi fürdőkerben a játszótér helyén. f. é. jun. hó 23-án társas játékokkal kezdődő, majd a fürdő épületnél e célra bekerített helyen zárkörű mulatságot rendez. Kezdeté a játékoknak 5, a táncmulatságnak 8 óra. Belépődíj személyenként 2 kor., családijegy 5 korona.

* **A német császár fiai — pénzzavarban.** Csinos jelenet játszódott le a napokban a berlini Thiergartenben. Az állatkert pénzára előtt három különböző koru fiú jelent meg, a kiket egy ur kisért. A legdösebb fiú egy kecmárkást tett az asztalra e szavakkal: — K-rek három egész és egy fél belépő jegyet.

— Császár Fenség, — válaszolt a pénztárnok tiszteletteliesen, — a pénz nem elég. A három kis herceg meglepetve nézett egymásra. Zavarukból a kiserő ur mentette ki őket e szavakkal:

— Kérem, herceg, majd kifizetem én.

Ugy látszik, hogy a takarékos német császár fiaiak meglehetősen szűken jár ki a zsebpénz, és ha a nevelő ki nem segíti őket zavarukból, akkor talán nem is gyönyörködhetek volna az új honfi arsak, a félvad szamoai emberek mutatványiban, a kik most produkálják magukat a berlini állatkertben.

* **Ma Szombaton és holnap Vasárnap a »Debreczen«** sörösarnok udvarkertjében este 8 órakor a katonazenekarnagy hangversenyt tart. Szabad bemenet. Számos látogatást kér. — Tisztelettel N é m e t h András, vendéglős.

* **Kegyét árasztja arra az Isten, kit a nagy világba küld,** mondja a költő. Ezer és ezer ifjúnak hős kívánsága, hogy egyszer életében nagy és szép utazáson résztvegyen. Lehet e ezen derék ifjakat, kik e meleg napokban vizsgáikat, colloquium és szigorlataikat letették, fényesebben megjutalmazni, mint ha lehetővé teszik nekik a parizi kiállítás megtekintését? A Thos Cook & Son fele utazási jegyek használatá (Kizárólagos elárúsító helyek: Fuchs H. váltóháza Budapest IV. ker. kecskeméti utca 1. továbbá Szentkirályi Tivadar Debreczen) ezen celt könnyen, kényelmesen és nevelés- és olcsó árért teszi elérhetővé! Az egész harmincnapi utazás oda és vissza II-ik osztályu gyorsvonattal indulás tetszés szerinti időben, parisi elsőrangú villamoson tíz napi kitűnő ellátás, a kiállításba szabad bemenet, Eiffeltorony, bale-etbiztosítás itt ott csupán 366 koronáért (Részletekben is fizethető.) Kivanára Fuchs H. váltóháza készséggel küld prospektust.

CSARNOK.

Magda.

Regény egy kötetben.

Irtá: Sipos Béla.

(Folytatás.)

23.

Magdát Deri heves kitérése egy pillanatra megdöbbenett. Igaz hogy tudta, érezte régen Deri erős vonalmát, de tervébe most éppen nem illett be a szentimentális ömledés.

Mikor Deri megragadta kezét felugrott s ijedten hátrált.

— Páli, mit akar?

Deri szomorúan nézett a leányra!

— Mit akarok? ... Semmit sem akarok.

Elmegyek az igazgatóhoz, s kieszközölöm, hogy eljátsza a király katonájának czimszerpét.

XI.

A nagy bérház lakói azt hitték, hogy valami tébolyodott ember jön ki Cser Magda lakásából. Felizgatva, kabultan sietett le a lépcsőn, valóban úgy látszott, Deri elvesztette az eszét.

A ház előtt felült egy bérkocsira, s céltalanul járatta a kocsit a városban.

Összeakarta szedni gondolatait. Tiszta képet akart alkotni a jelenetről, de nem tudott.

Hát csak ez volna a rokonszeny oka, kérdezte önmagától. A kedveskedés nem nekem, hanem az újságíróknak szól. Eszköz lennék a kezében, s nevelés tárgya a világ előtt? Ezzel tisztába kell jönni!

Dehogy jött tisztába vele. A miut egy kicsit lebiggadt, az igazgatóhoz sietett.

Érdadt Magda ohaját, kérte, hogy teljesítse ha lehetséges,

Az igazgató politikus ember volt. Egy darabig himezett hamozott, aztán kijelentette hogy Deri urért csak éppen Deri urért megteszi.

— Igaz, hogy Bogdán Eza botrányt fog csinálni, esetleg a szerződést is felbontja, a mi nagy veszteség volna rám nézve, de hát ez egyszer azt sem bánom.

Pedig Bogdán Elza nem sokat törődött az egész dologgal. Mikor az igazgató értesítette hogy elveszi tőle a szerepet, csak annyit mondott:

— Mit akar Cser Magda azzal az agyoncsépelt darabbal? Hiszen ha a világ legjobb primadonnája lépne fel benne akkor is ási tozna a közönség egész előadás alatt.

Természetes, hogy Deri nem tudta kihasználni a helyzetet. A mint az igazgató az igenlő választ megadta, levelet irt Magdának tudatta vele az eredményt.

Délután a mint felment a szerkesztőségbe, a szolga értesítette, hogy Kehidai több ízben kereste.

Alig dolgozott félóráig kopogtattak s Kehidai látogatta meg.

— Kedves troubadur öcsém csak hogy megtaláltalak. Kereselek ma egész nap, de azt mondtak szívedet sem láttak. Tudtam ugyan hogy hol vagy, milyen mágnus vonzott ismét magához, de nem akartam az en prózai mivoltomat az idilbe bevinni.

— De biztosítalak batyám hogy tévedsz, szolt Deri meglepetőzve.

— Jó, jó tevedek! Nem égenyes az én észrevélelem, jobban mondva megfigyeselem. Hagyjuk hát el, s terjünk arra a mi ide hozott.

— Készséggel halgatom.

Hát kedves öcsém én nagy dologra határoztam el magamat. Befaradtam a munkába, a folytonos zaklatott viharos életbe. Egy kicsit pihenni akarok, míg az örök végzet ki nem mondja ram hogy pskoljak végleg ebből az árnyék világból. Sokat dolgoztam, sokat küzdöttem, szenvedtem. Küzdelmemnek öreg koromban végre élvezhetem gyümölcsét. Elhatároztam hogy fel hagyok lapom szerkesztésével, kiadásával, s azt a pár ezer forintot, a mit megtakarítottam szép csendesen használom fel.

Egy volt a bökkenő, mikor lapomat eladtam egy részvenytársaságnak, ki fogja azt tovább is abban a szellemben szerkeszteni mint az öreg Kehidai.

A sok alkusz és kufár kereken övetele te tőlem, hogy én állítsak a lap élére olyan szerkesztőt, a ki megbízható a kit az olvasók szeretni fognak, a ki az én szellemem az én eszméim örököse.

Gondolkodtam egy ideig, s aztán úgy találtam hogy komolyabb, tehetségesebb lelkesebb fiatal szerkesztőt nem találok min Deri Pál.

Látom hogy meglepett elhatározásom, de addig ne szólj egy szót sem, míg el nem mondom mindent.

Fizetésed 3000 forint lesz, Sem több sem kevesebb. Évért köteles vagy a lapot szerkeszteni, pozícióját, színvonalát megtartani, olvasóközönségnek igényeit kielégíteni.

Folyt. köv.

Árverési hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottságának f. évi 552 számú végzése folytan közhírré tétetik, hogy az egyház tulajdonát képező házutáni földek. u. m:

1. **A Consistorialis ház utáni föld** tjkv. szerint 11 hold 1525⁰/₁₀₀ öl; évi hasznóbére 284 korona.

2. **A Komáromi-féle ház utáni föld** tjkv. szerint 5 hold 900⁰/₁₀₀ öl; évi hasznóbére 160 korona.

3. **A (kiscsapó) Rákóczi utcái leány iskola ház utáni föld** tjkv. szerint 11 hold 1000⁰/₁₀₀ öl; évi hasznóbére 300 korona.

4. **A Belvárosi leányiskola földje** tjkv. szerint 4 hold 1100⁰/₁₀₀ öl; évi hasznóbére 120 korona.

5. **A Kossuth utcái leány iskola földje** tjkv. szerint 11 hold 1150⁰/₁₀₀ öl; évi hasznóbére 312 korona **az 1900 év június hó 26-án d. u. 3 órakor** az egyház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen bérbe, illetve hasznóbérbe kiadandó fognak, az árverési feltételek az egyház irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árverezni szándékozók azzal a megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a földek a mostani határok között képezik a hasznóbérlet tárgyát, végre az árverezni szándékozók a kiküldési ár 10%-át báuatpénzüll készpénzben, az árverelő bizottság e nökének kezéhez letenni tartoznak. Debreczen 1900. évi június 16-án.

Otrokocsi Végh János,

a debreczeni ev. ref. egyház gazdasági gondnoka

Magyar kir. államvasutak
Üzletvezetőség Debreczen.

14241. III. 1900. számhoz.

Pályázati hirdetés

A m. kir. államvasutak Debreczen állomásán 1901. évi március 1-én a vasúti vendéglő bérlete lejár, ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 1 koronas bérevel és ajánlat a m. kir. államvasutak Debreczen állomásán levő vendéglő üzlet bérletére. — felirattal ellátott benkönyben a kelet okmányokkal felszerelt borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok **1900. évi augusztus hó 1-én déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta úton terítve nyújtandók be; és ugyanazon időpontig banatpénz fejében pedig 600 korona készpénzben küldendő be — függetlenül az ajánlattól — a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába, posta úton, jelen pályázati hirdetés számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forg. és keresk.) osztályában (Irisza palota II. em. 35 ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8—12. és délután 2—4 óráig) megtekinthetők, miert is az ajánlattevőktől feltételezhetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül — tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára — szabadon választhasson.

Mejegyeztetik, hogy a jelenleg ideiglenes épületben elhelyezett vendéglő helyiségek és a vendéglős lakása 1902 évi augusztus 1-től az új felveteli épületben lesznek elhelyezve. Debreczen, 1900 évi június hó 12.

Az üzletvezetőség.

Utánnyomás nem díjazatik.

Idény: május 1-től szeptember végéig.

Javasolva: a gégefő, a légzési szervek és az emésztő szervek betegségeinél. Nem javasolva: sorvadással. **Gyógyeszközök:** égvénves, öldes források: Constantín és Emma források; égvényes vas savany: Johanniskút; tiszta vas savany: Klausen forrás; tehén és kecsketej (száraz takarmány) kefir.

Gleichenberg gyógyhely

Források belégzés; fenyő belégzés (külön kabinokban), pneumatikus kamara, édes forrásvíz és habzó Carolisor-fürdő, fenyő- és aczélfürdő. Nagy hydro-therapeutikai intézet. Terep-gyógyítás Enyhe, melegedves, pormentes, szélcsendes levegő, erdős-dombos vidék 300 méter tengerszemasság. Felvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás és kocsimegrendelés a gyógyigazgatóságnál Gleichenbergben.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes szeméyeknek, kik allandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. tcz. értelmében sorsjegyeknek, allampapíroknak részletfizetésre való eladása ával foglalkozni kívánnak.

"MERCUR"

váltóüzleti részvénytársaság BUDAPEST Arany-János utca 31.

Tavaszi és nyári idény 1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. hosszú, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak (frt 2.75, 3.70, 4.80 jó 6.- és 6.90 jobb 7.75 finom 8.85 finomabb 10.- legfinomabb valódi gyapjú szövetből.)
Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltő, szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódságáról és szolidaságáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünben.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállításért jótételek. A magánfelek előnytel temesek: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni.

M.K.EGYETEM VECYTANI INTÉZETE:

KRISTÁLY

SZTLUKÁCSFÜRDŐI

HEGYIFORRÁS

IGENTISZTA

BICARBONAT

ASVÁNYVIZ

KAPHATÓ

FÜSZERKERESKEDESEKBE

VENDEGLOKBE

ES MINDEN VASUTI

ETKEZŐ KOCSIBAN.

Felette boldoggá

teszed egy puha, fehér, rózsás arczszin, ugymint egy szeplő és bőrkiülések nélküli arcz, ezért használjuk **BERGMANN**

liliumtejszapannát.

Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E. (Védjegy: Három bányász.) Drbja 40kr.; D orece b-n: Rothschnek V. Emil gyógyszerárban és Nagy Andrásnál.

Uj hathatós gyógymód. Előkelő orvosok bizonyítványai. Ártalmatlan orvosság nélkül.

Minden idegbetegeknek

legmelegebben ajánlatik Weismann Roman 26. kiadású brosurája.

Idegbetegségek és gutaütésről megelőzés és gyógyítás.

Ingyen kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárban Kossuth-utca.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

humból készült és annak tápanyagát tartalmazó istelen, könnyen oldható Albumose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradtaknak, ideg-, mell- és gyomor-betegeknek, betegágyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, nő-lőknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a sápkórosoknak lez ajánva az orvosok által

Vas Somatose nem egyéb 2% szerves öszezetelt vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose rendkívül gerjeszt az étvágyat. Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

Kufeké-féle gyermekliszt

Magyarország, Auszria, Németország, sat. legelső hozzáértői ajánlat. Legjobb és legolcsóbb táplálkozás egészséges és belbereg gyermekek. Kapható minden gyógyszerárban drogueriában és a gyárnál R.KUFEKE. WIEN, VI.

Az „Alsó Szabolcsi Tiszai ármentesítő Társulat Igazgatósága“ Debreczen.

265
1900. z.

Árlejtési hirdetmény.

Az Alsó szabolcsi Tiszai ármentesítő Társulat által a Debreczen Széchenyi utca 46. sz. telken emelendő társulati székház felépítéséhez szükséges föld, kőműves, burkolat, elhelyező, kőfaragó, vas, ács, cserépfedő, badogos, asztalos, lakatos, mazoló, üveges, szobafestő, kárpitos, szobrász, kalyhas, vízvezeték, csatornázás, berendezés elkészítése, illetve szállítására, ugy a telken lévő régi épület bontására a következő feltételek mellett ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik.

1. Az ajánlat az összes munkákra, vagy egyes munkacsoportokra, vagy egyenként külön-külön bármely munkára tehető.
2. A készíandó munkákra vonatkozó tervezet és költségvetés pályázók által megtekinthető, kik ajánlatukat a kitett egységárak alapján az azokra vonatkozó árendmény avagy felülfizetés mellett százalékban kifejezve, megtehetik.
3. Az egykoronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb július hó 2-án déli 12 óráig a társulat igazgatóságához Debreczen, Széchenyi-utca 1. szám nyújtandók be.
4. Később érkezett, távirati úton küldött avagy pedig utó-ajánlatok figyelembe vétele nem fognak.
5. Ajánlattevő vállalkozók tartoznak a szerződési általános feltételek 6 §-ának határozatai szerint az előirányzott összeg 5%-át bányapénz gyanánt készpénzben vagy óvadékképes papirokban a társulat pénztárára letenni és az erről szóló nyugtat az ajánlatához csatolni. A bányapénz az ajánlatához is csatolható.
6. Az építési bizottság fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül szabadon választ, esetleg az ajánlatok mellőzésevel a munkák biztosítása iránt más uton intézkedik.
7. A munkálatra vonatkozó tervezet általános és részletes feltételek a társulat főmérnökénél tekinthetők meg, ugyanott a hivatalos órák alatt a szükséges felvilágosítások megszerzhetők.
8. Az ajánlatnak tartalmazni kell az ajánlattevő általi nyilatkozatot, hogy az építési terveket, az előmérteket, költségvetést, az általános és részletes feltételeket, a helyi viszonyokat teljesen ismeri és ennek előmérésül a vállalati általános és részletes feltételek minden ajánlattevő vállalkozó által előzetesen aláírandók.
9. A beadott ajánlatok a kiküldött építő Bizottság által július hó 3-án délután 4 órakor fognak a társulat műszaki irodájában nyilvánosan felbontatni.
10. Az ajánlatokról az építkezési Bizottság végérvényesen határoz, az esetleg elfogadott ajánlatok alapján vállalkozókkal a szerződést azonnal megkötő, az el nem fogadott ajánlatok mellett beadott bányapénzek 14 nap alatt az ajánlattevőknek visszaadandók.

Kelt Debreczen, 1900. évi június hó 11-én a társulati Igazgatóság.

Posztó szeljelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszú, elegendő 1 férfi öltözetre csak ennyibe kerül.	2 ft 80 krét jó, 3 * 10 * 30, 4 * 80 * 30, 7 * 50 * finom, 8 * 70 * finom, 10 * 50 * igen f., 12 * 40 * angol, 13 * 95 * kang.	valódi gyapjaszövetből.
--	---	-------------------------

Egy vég fekete szalonötlönyhöz 10 ft. Felöltözöveik méterje 3 ft 25 krét. Legjobb London gyönyörű színekben, egy vég 6 ft., 1 vég 3 ft 95 kr. Paruviene és Dooking, állami, vasúti hivatalnok ruházatok és bírói talárpesztők, legfinomabb kamjarnok és cheviottok, valamint egyenruha-posztókat, pénzügyi és csendőrség számára stb., gyári áron küld a szolid-ságáról ismert

Kiesel Amhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintául szállítás. Figyelmeztetés! A t. közönség különösen ügyeljen a szeljelre, hogy a posztók ára, ha közvetlenül hozatják, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetítés után vásárolják. A Kiesel Amhof Brünn cég az összes szeljelteket valószínűleg gyári áron küldi a engedélyt nem számít hozzá.

MELOCCO PÉTER BUDAPEST,

⊕ márvány-mozaiklap, cement-működ, cementárugyár ⊕
betonépítési vállalat.

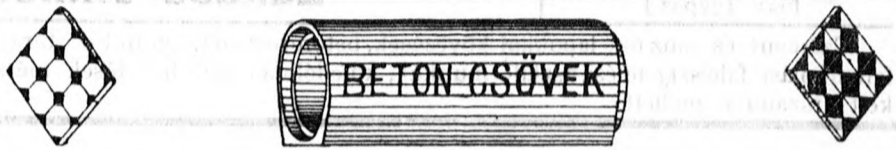
Központ: BUDAPEST, VI., Dévai-utca 21.

Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

Csatornázások, Vízlec-apolási és száraztételi munkálatok.
Hidak és zsilipek építése betonból. Istálló berendezések: jászlak, burkolatok comprímált portland-cement-betonból.
Műkögyártás: lábazatok, szökőkutak, vízmedenczék.
Betonjárdák.

Márványmozaiklap: cementlap, kerámitlap burkolatok.
Mozaik és terrazzo munkák.
Csomózott portlandcement-betoncsövek gyártása csatornák és átvezetésekre.
A I.T. és M.O.I.R szerkezetű építkezések.
Tűzbiztos földemek.

Portland- és román-cement és egyéb építési anyagok **RAKTÁRA.**

Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

Szivattyuk Mérlegek

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömítők.

Legújabb javított rendszerű tixedes és futó súlymérlegek fából és vasból, kereskedelmi, gyári, mezőgazdasági, ipari és házi célokra.

Mindenféle csövek.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

I. Schwarzenbergstrasse 6. **W. GARVENS, Bécs** I. Wallfischgasse Nr. 14.

Kaphatók gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kútfúró-vállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kétfős emeltyű szerkezetű és nyomó szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és fozelék aszalásra, gyümölcs vágó és hamozó gépek, legújabb szerkezetű szabad, önműködő Syphonia gyümölcs és szőlővessző permetezők gyártatnak és szállítanak jótalan mellett a legjobb kivitelben

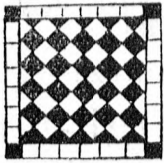
MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kizár. szabad, gazdasági gépgyarak, vasöntőde és gőzhámor. **BÉCS, II. Taborstrasse 71.**

Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronz éremmel. „Az országos gazdasági egyesület“ által a nagy arany éremmel kitüntetve Szegeden 1899. Arjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárusítók felvételnek.

Czement építési anyagok, mész eladás, tetőfedési és aszfaltvállalat.
Nedves falak szárazzá tétele.

NAGY RAKTÁR:

MÉSZ darabos és oltott,
Ia. portl. Czement,
Roman Czement,
ASZFALT,
köszénkátrány fedéllak,
Stukator nádsonat. **Kőagyag**
csövek. Kémény toldalékok,
mozaik lapok á la Mettlach,
Czementlapok, Kelheimi ke-
ramit-lapok, tűzálló téglák,
fősz (gypsz.)

Czement és mozaik lapokkal kövezések, betonirozások, granitto terazzo
falburkolási falelszigetelési, aszfalt munkák, kőfedéllemezzeli befedések mérsé-
kelt árszámítás mellett.

Lukács Vilmos

Debreczen, Hatvan-utca 5. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudom-
ására adni, miszerint a helybeli piacon Hatvan
utca 5. szám alatt

czement, burkolati, tetőfedési és
aszfaltvállalatot alapítottam és az
építési szakmába vágó összes anya-
gokból ugyanott dusan felszerelt
raktárt tartok.

A n. é. közönség szives megrendelését
kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Lukács Vilmos.

A szénsavas ásványvizek királya a borszéki borvíz.

Borszéki gyógyfürdőn

Erdély, Csikmegye,

a fürdő idény tart Junius 15-től Szeptember 15-ig.

Borszék Szász-Régen között kényelmes bérkocsik, junius 1-től
szept. 1-ig gyorskocsik közlekednek. Gyorskocsira előjegyezhetni

Miklós, Görögnél Szász-Régen.

Prospectussal, felvilágosítással szolgál az

Igazgatóság, Borszék.

Posta, távirda, állandó fürdőorvos helyben.

Borszék, 1900. június hó.

Igazgatóság.

Kapható mindenütt; Debreczenben: **Csanak József, Kontsek Géza.**
Geréby Fülöp utcai, **Szabó Zsigmond** és **Félegyházi János** uraknál.

PREMIER-

Helical kerékpárok
Kettőscsővű kerékpárok
Szabadonfutó kerékpárok
Áruszállító kerékpárok
Motorkerékpárok

elismertek, szolid, elegáns és könnyen futók.

The Premier Cycle Co. Ltd.

(Hillman, Herbert & Cooper)

COVENTRY (Anglia), EGER (Böhmen), Bécs VII.

Kerékpár
iskola

Egyedüli képviselő: **Deutsch Ede** Debreczen.

Fióközlet: **Karczag.**

Kerékpár
iskola

Kedvező ékszerétel!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudom-
ására hozni, hogy a következő cikkek árait
tetemesen leszállítottam

s azokat most a következő

rendkívül olcsó áron

árusítom:

	Ezelőtt	Most
	frt.	frt.
Egyfedelű nickl férfi remontoir óra	5.—	2,50
" " " " " " " " " "	7.—	4.—
" " " " " " " " " "	7.—	4.—
" " " " " " " " " "	10.—	5,50
Kettfedű " " " " " " " " " "	14.—	7.—
" " " " " " " " " "	12.—	7.—
Ébresztő baby óra	3.—	1,75
Fali irodai badog óra	5.—	3,50
" " " " " " " " " "	6.—	4.—
Egyfedelű arany férfi remontoir óra	40.—	25.—
Kettfedű " " " " " " " " " "	60.—	35.—
Egyfedű " " " " " " " " " "	24.—	12.—
Kettfedű " " " " " " " " " "	30.—	20.—
Ezüst férfi óralánc	2.—	1.—
Arany " " " " " " " " " "	28.—	16.—
Arany női fülbevaló patent zárral	7.—	4.—
Ezüst női brochetű	4.—	1,50
Arany " " " " " " " " " "	12.—	7.—
Aranyozott ezüst collier lánc	2.—	1.—
" " " " " " " " " "	1,50	—50
6 pár 13 próbás ezüst étesszék	16.—	10.—
6 " 13 " " " " " " " " " "	10.—	6.—
stb. stb.		

Óra javítási műhelyemben — az eddigi
gonddal s jóállással eszközöztendő — javítások
árait is mélyen leszállítottam; úgy, hogy
üvegeket 10 kr, mutatókat 10 kr, rugókat
50 kr, ezüst füleket 30 kr, tisztításokat 1
frtert készítek.

A n. é. közönség támogatását a jövőben
is kéri mély tisztelettel

Löfkovits Arthur

óras, ékszerész és vésnök.

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is
használtatassanak, mivel a kellemetlen szag és
a lassu ragadás száradás, mely az olajfestékek
és az olajnak sajátja, elkerültek. Emellett a
használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végez-
heti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltö-
rülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell
különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz

sárgásbarnát és maha-onibarnát, mely akár csak
az olajfesték fűdi be a pallót s egyuttal fényt is
ad. Ezért egyarant alkalmazható régi vagy új pal-
lóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázo-
lást stb; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad.
Különösen parketes olajfestékekkel bemázolt egészen
új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát.
Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter
(két közép nagyságú szobára való) 5 frt. 90 kr. vagy
9 1/2 marka.

A közvetlen megrendelések minden városban
ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamá-
zolósk és prospectusok ingyen és bérmentve küldet-
nek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a csomag-
s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éves
létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisít-
ják s sokkal rosszabb s gyakran a czélnak meg-
nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli
gyártója.

Debreczenben: **FÉLEGYHÁZI JÁNOS** és **GA-
NOFSZKY LAJOS.** Nagyváradon: **IG. WEISZ
BERNÁT**